

2017. augusztus 9.

© Összeállította: Illés Eszter eilles@szepmuveszeti.hu

I. Kongresszusok

II. Művészettörténet-története, tudománytörténet, művészetelmélet, kultúrtörténet

III. Tankönyvek

I. Kongresszusok

Nemzetközi művészettörténeti kongresszusokat átnézni:
1873 Wien

1896. X. 1-3. Budapest

1896

k-ö.: [Kammerer Ernő]: A negyedik műtörténelmi kongresszus. In: *Az iparművészet 1896-ban. Millénniumi emlékkönyv.* Szerkesztette: **Ráth** György. Szerkesztőtárs: **Györgyi** Kálmán. Budapest: Magyar Iparművészeti Társulat, 1897. 325-339. p. 8 ill.

Magyar Iparművészet 1896

E cikk illusztráció a Szépművészeti Múzeum számára beszerzett egyes kisplasztikai tárgyakat ábrázolna.

1896. X. 1-5. 120 főből álló kongresszus a 2. napon az akadémián elhelyezett Országos Képtárban tartott előadásait, 3. napon a **Pulszky** Károly által vásárolt műtárgyakat tekintette meg

Ismerteti:

**Pester Lloyd* 1896. X. 5. esti kiadás.

[vita a Művészettörténeti Kongresszuson]5/2015.OSzK

1928

A Magyar Irodalmi és Művészeti Kongresszus értesítője 1928 évi október hó 28-tól 31-ig. M.I.M.K 1928. Fővédnök: Ö Főméltósága nagybányai vitéz Horthy Miklós ... A kongresszus elnöke: **Rákosi** Jenő ... a kongresszus főtitkára: **Déry** Béla ... Budapest: Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, 1928. 47 p.

Szépművészeti Múzeum vonatkozások:

A kongresszus központi intézőbizottsága: ... Dr. **Heckler** Antal ... Dr. **Majovszky** Pál ... Dr. **Petrovics** Elek ... felvinci Dr. **Takács** Zoltán ... 4. p.

Fővárosi testületek delegáltjai:

...

„Céhbeliek” Magyar Képzőművészek Társasága: **Balló** Ede festőművész. 8. p.

...

Országos Magyar Szépművészeti Múzeum: Dr. **Petrovics** Elek főigazgató. felvinci Dr. **Takács** Zoltán igazgató. Dr. **Hoffmann** Edith igazgató ör. 10. p.

...

Paál László-Társaság: Dr. **Rózsaffy** Dezső festőművész. 10. p.

A festőművészeti szakosztály javaslatai. 24. Javaslat. Előadó: dr. **Rózsaffy** Dezső. 26. p.

III. Megoldandó problémák.

13. Állami vásárlások. Előadó: **Kölber** Dezső. 38-39. p.

Hidetés: 44. p.

Ismerteti:

***F[arkas]** Z[oltán]: Magyarország művészeti gyűjteményei. *Budapesti Szemle* 1928, 310-313. p.

Forrás: Budapest bibl., 6. 137.p. /2012.01.OSzK

***Végh** Gyula: Művészeti múzeumok kongresszusa. *Magyar Iparművészet* 1928. 152. 161. p. Forrás: **Budapest bibl., 6. 137.p. /2012.01.OSzK**

***Végh** Gyula: A Múzeumi Szövetség budapesti közgyűlésének eredményei. *Magyar Iparművészet* 1928. 192. 205. p. Forrás: **Budapest bibl., 6. 137.p. /2012.01.OSzK**

*Híres Kultúrhamisítások, amelyek titokbantartására becsületszó kötelezi a múzeumigazgatókat. *Budapesti Hírlap* 1928. IX, 21.

Forrás: **Budapest bibl., 6. 137.p. /2012.01.OSzK**

1930 Bruxelles

1933 Stockholm

Actes du XIIIe Congrès International d'Histoire de l'Art. Stockholm, 1933. Section III. Le Moyen-Age hors de l'Italie. Les communications annoncées: par M. **Genthon**, et al. Publiés par Le Comité Organisateur, rédigés par Johnny **Roosval** président du Congrès. Stockholm: Le Comité Organisateur du Congrès, 1933.

1958

XIX. Paris

Ismerteti:

**Das Münster* 1958. 360.p.

1964 Bonn

1961

Rózsa György: Nemzetközi művészettörténeti munkaértekezlet Budapesten. *Művészet* II. 1961. IX. 9. sz. 42-43. p.

[Budapest, MTA, 1961. VI. 6-9. látogatás a Szépművészeti Múzeumban is]

1965

Gótika és reneszánsz Itáliában és Közép-Európában

1965. V. 4-5.

Budapest, Nemzetközi Művészettörténeti Konferencia

Ismerteti:

Boskovits Miklós: Nemzetközi művészettörténeti konferencia Budapesten (1965. V. 4-8.). *A Magyar Tudományos Akadémia Társadalmi-Történeti Tudományok Osztályának Közleményei* XIV. 1965. 4. sz. 383-389. p.

[Előadást tartott: Vayer Lajos, Balogh Jolán, Radocsay Dénes, Genthon István, valamint a konferencia résztvevői V. 5-én meglátogatták a Szépművészeti Múzeum olasz reneszánsz rajzok kiállítását is, Fenyő Iván vezetésében]

Koós Judith: Nemzetközi művészettörténeti konferencia Budapesten. *Művészet* VI. 1965. IX. 9. sz. 23-24. p. 1 képpel

[illusztrálva a 23. oldalon: Leonardo da Vinci: Harcos fej]

***Molnár** László: Nemzetközi művészettörténeti konferencia (a M.T.A. második osztályának művészettörténeti bizottsága által szervezett: „A gótika és a reneszánsz problematikája és a közép-európai művészet” c. konferencia). *Magyar Tudomány* LXXII. ÚF. X. 1965. 7-8. sz. 528-530. p.

***Rózsa** György: Nemzetközi művészettörténeti kongresszus. VI. *Művészet* 1965. III. 3. sz. 21. p.

***Vayer** Lajos: A XXI. Nemzetközi Művészettörténeti Kongresszus. *A Magyar Tudományos Akadémia Társadalom-Történettudományok Osztályának Közleményei* XIV. 1965. 3. sz. 273-286. p.

A nemzetközi művészettörténeti kongresszus második napja. *Magyar Nemzet XXI.* 1965. V. 6. csütörtök 105. sz.4. p. Újságcikk.Garas.2009.IX. 79/2010.07.07.OSzK.x

***Pogány Ö. Gábor:** Hommage à l'art hongrois ancien. *Művészet VI.* 1965. 4. sz. 3-4. p.

Vayer Lajos: A magyar művészettörténettudomány és a nemzetközi kongresszusok = L'histoire de l'art en Hongrie et les congrès internationaux. *Művészet VI.* 1965. V. 5. sz. 4-5. p.

[Az 1873-tól rendszeresen megrendezett nemzetközi művészettörténeti kongresszusokon résztvevő magyar kutatók között a Szépművészeti Múzeum munkatársainak említése: **Térey Gábor**, **Pulszky Károly**, **Petrovics Elek**, **Hekler Antal**, **Genthon István**]

1969

**XII. Nemzetközi Művészettörténeti Kongresszus*

Budapest, Magyar Tudományos Akadémia,

1969. IX. 15-20.

Évolution générale et développement régionaux en histoire de l'art. Actes du XXIIe Congrès International d'Histoire de l'Art Budapest 1969.

„Die italienische Malerei in Österreich und Ungarn am Anfang des 18. Jahrhunderts”

*Avant-Propos et programme – XXIIe Congrès International d'Histoire de l'Art – „Évolution générale et développements régionaux en histoire de l'art”. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1972. 42 p.

Avat-propos. In: *Actes du XXIIe Congrès International d'Histoire de l'Art. - Évolution générale et développements régionaux en histoire de l'art.* Budapest: Akadémiai Kiadó, 1972. 9-10. p.

Ismerteti:

Dutka Mária: A Szépművészeti Múzeum legszebb rajzainak és „rejtett kincseinek” kiállítása. *Magyar Nemzet XXV.* 1969. IX. 9. kedd. 209. sz. 4. p.

Újságcikk.Garas.2009.IX. 88/2010.07.09.OSzK.x

Kontha Sándor: A XXII. Nemzetközi Művészettörténeti Kongresszus Budapesten. *A Magyar Tudományos Akadémia [II.] Filozófiai és Történettudományi Osztályának Közleményei XIX.* 1971. 2-3. sz. 207-223. p. [felsorolás]

Ötven előadás a művészettörténeti kongresszus első munkanapján. *Magyar Nemzet XXV.* 1969. IX. 17. szerda 216. sz. 4. p.

Újságcikk.Garas.2009.IX. 89/2010.07.09.OSzK.x

***Pariset**, François-Georges **Gazette des Beaux-Arts, Suppléments*, Paris 1970. IV. 9. p.ill. Forrás:Bedő, 1970.76.p.

Le XXIIe Congrès International d'Histoire de l'Art Budapest, septembre 1969.

(Communications de M. François-Georges **Pariset**.) *Bulletin de la Société de l'Histoire de l'Art Français*, Paris 1969. 195-198. p.

***Perneczky Géza:** ? *Élet és Irodalom* 1969.

***Prokopp Mária:** A XXII. Nemzetközi Művészettörténeti Kongresszus. Budapest, 1969. szept. 15-20. *Művészettörténeti Értesítő XX.* 1971. 1. sz. 38-46. p.

Rózsa György: A XXII. Nemzetközi Művészettörténeti Kongresszus. *Múzeumi Közlemények* 1970. 1. sz. 73-76. p.

[Budapest, 1969. IX. 15-20.]

Rózsa György: A 22. nemzetközi Művészettörténeti Kongresszus. *Művészet XI.* 1970. III. 3. sz. 23-24. p.

[1969. IX. 15-20.]

Vayer Lajos: Kongresszus előtt = Avant le Congrès. *Művészet* 1969. X. 1969. IX. 9. sz. 3-7. p.

[XXII. Nemzetközi Művészettörténeti Kongresszus]

Wehli Tünde: Nemzetközi Művészettörténeti kongresszus Budapesten. *Nagyvilág* XIV. 1969. XII. 12. sz. 1909-1911. p. Fi 891 hiány?FSzEKvt.x.

**Népszabadság, Magyar Nemzet, Magyar Hírlap, Esti Hírlap*

***Alpatov**, Mihail [Művészettörténet a technika századában.] *Sovetskaja Iskusstva* 1969.

***Chastel**, André: À Budapest – Le Congrès International d’Histoire de l’Art et les problèmes européens. *Le Monde* 1969. X. 2.

***Feist**, Peter H.: Kunstgeschichte 1969 – Bericht vom XXII. Internationalen Kongress für Kunstgeschichte in Budapest. *Sonntag* (NDK) 1969.

***Kruft**, Hanno-Walter: Internationaler Kongress für Kunstgeschichte. *Neue Zürcher Zeitung* 1969.

***Schmidt**, Doris: Ein Kongress der Methodenfragen – Die XXII. Tagung der Kunsthistoriker in Budapest. *Süddeutsche Zeitung* 1969.

***Schmidt**, Doris: Ohne Romantik und Selbsetrübung – Praktiken und Möglichkeiten der Denkmalpflege – ein Nachtrag zum XXII. Budapester Kongress für Kunstgeschichte. *Süddeutsche Zeitung* 1969.

***Sigerist**, Daisy: Lebendige Kunstgeschichte-Bericht über den von 15. bis 20. September in Budapest abgehaltenen Kongress. *Schaffhauser Nachrichten* 1969.

Congrès, écoles, conférences. In: La chronique des arts. *Gazette des Beaux-Arts, Supplément*, Paris 6ème période 111ème année Tome LXXIV. 1969. XII. N° 1211. 7. p. [7 sorban]

Forrás: Bedő, 1969. 75. p.

**Das Münster* 1969. 338. p. Forrás: Bedő, 1969. 69. p.

Leonardo Lovas szobra, a mű rokon darabjaival: dublini magángyűjtemény és a new-york-i Metropolitan Museum of Art szobrával együtt

XXII. Nemzetközi Művészettörténeti Kongresszus alkalmából
1969. IX. 15-20.

Rendezte **Aggházy** Mária

Forrás: MÉ. bibl. 1969. 322. p.

Ismerteti:

***B.B.**: Melyik az igazi? *Képes Újság* 1969. IX. 27.

/2011.09.OSzK.

***Harangozó** Márta: Három csatamén randevúja. *Esti Hírlap* 1969. IX. 15.

/2011.09.OSzK.

***H. Gy.**: Három kis lovasszobor találkozója. *Magyar Nemzet* 1969. IX. 19.

/2011.09.OSzK.

Kontha Sándor: A XXII. Nemzetközi Művészettörténeti Kongresszus Budapesten. *A Magyar Tudományos Akadémia [II.] Filozófiai és Történettudományi Osztályának Közleményei* XIX. 1971. 2-3. sz. 207-223. p. [felsorolás]

*Leonardo szobrai egy művészettörténeti kongresszus napirendjén. *Magyar Nemzet* 1969. IX. 20.

/2011.09.OSzK.

1970

Garas Klára: „Régi magyar és régi egyetemes képzőművészeti kutatás kérdéseiből”
„A magyar művészettörténetírás 25 éve”

Budapest, Magyar Tudományos Akadémia ünnepi ülése keretben
1970. III. 31.

A művészettörténészek ünnepi ülése a felszabadulás huszonötödik évfordulóján.

Művészettörténeti Értesítő XIX. 1970. 2 sz. 118-140. p.

Mátrai László akadémikus megnyitója. 118. p.
Pogány Ö. Gábor: A magyar művészettörténetírás 25 éve. 119-123. p.
Garas Klára hozzászólása. 124-125. p.
Aradi Nóra hozzászólása. 125-128. p.
Szabolcsi Hedvig hozzászólása. 128-130. p.
Székely György hozzászólása. 130-132. p.
Pamlényi Ervin hozzászólása. 132-134. p.
Zádor Mihály hozzászólása. 134-136. p.
Novák Zoltán hozzászólása. 136-139. p.
Vayer Lajos zárszava. 139-140. p.

Ismerteti:

Molnár László: Művészettörténetírásunk negyedszázada. *A Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai és Történettudományi Osztályának Közleményei* [II. Osztály] XIX. 1971. 2-3. sz. 69-88. p.

S. M.: Művészettörténetírásunk huszonöt évét méltatta az Akadémia ünnepi ülése. *Magyar Nemzet* XXVI. 1970. IV. 1. szerda 76. sz. 7. p.

Újságcikk.Garas.2009.IX. 90/2010.07.09.OSzK.x

1971

Kontha Sándor: A XXII. Nemzetközi Művészettörténész Kongresszus Budapesten. *A Magyar Tudományos Akadémia [II.] Filozófiai és Történettudományi Osztályának Közleményei* XIX. 1971. 2-3. sz. 207-223. p.

1972

XXIII. Granada, 1972.

Ismerteti:

**Kunstchronik*, Wien 1972. 362. p. Forrás: Bedő, 1972. 88. p.

II. Művészettörténet-története, tudománytörténet, művészetelmélet, kultúrtörténet Magyarországi művészettörténet – művészettörténet története, tudománytörténet, múzeumtörténet (általános)

1922

Klebelsberg Kuno gróf – kultúrprogrammjáról. A kultuszminiszter nyilatkozata. *Néptanítók Lapja* LV. 1922. VIII. 3. 30-31. sz. 1-2. p.
Bp.B.159.462/2012.OSzK.x

1923

-ay.: Közgyűjteményeink jövője. *Budapesti Szemle* CXCIII. 1923. 556. sz. 175-182. p.
Forrás: Bp.B.2125

[Klebelsberg Kunó kultúrpolitikája, Országos Gyűjteményegyetem]

1924

*Pasteiner Gyula dr. 1846-1924. *Nemzeti Újság* 1924. XI. 9. 8. p.
/2016.OSzK

1926

Die ungarische Kunstgeschichtsschreibung nach dem Weltkrieg. *Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte*, Wien IV.(XVIII.) 1926. 196-199. p.

1931

Klebelsberg Kuno: A gyűjtemény-egyetemek. *Budapesti Szemle* CCXXI. 1931. VI. 643. sz. 321-353. p.
Forrás: Bp.B.2123

1931 után

Lyka Károly: *Magyar művészet. 1800-1850. A táblabíró világ művészete.* 2., átdolgozott és bővített kiadás. Budapest: Singer és Wolfner Irodalmi Intézet Rt. kiadása; Pápai Ernő Műintézete, 1931post. 640,4 p. 80 t.: 86 ill.

1936

*A magyar művészettörténetírás új útjai. *Budapesti Szemle* 1936. 266k.

1951

Fülep Lajos: A magyar művészettörténelem föladata. *A Magyar Tudományos Akadémia II. Társadalmi-Történeti Tudományok Osztályának Közleményei, 3. Muzeológiai sorozat. Művészettörténet* II. 1951. 1. sz. 3-24. p.

[hivatkozás]

Részletek újraközlése:

A magyar művészettörténelem föladata. Részletek Fülep Lajosnak a Magyar Tudományos Akadémián tartott előadásából. *Magyar Nemzet* VII. 1951. I. 4. csütörtök 2. sz. 5. p. 225/2014.OSzK.x

Újraközlés:1976

[Hekler, Gerevich, Genthon, Péter A.]

[hivatkozások Hekler, Gerevich, Genthon, Péter A. művészettörténeteire]

H. Zádor Anna: A magyar művészettudomány történetének vázlata 1945-ig. *A Magyar Művészettörténeti Munkaközösség Évkönyve* 1951 (1952). 9-40. p.

Ismerteti:

Szegi Pál: A Művészettörténeti Munkaközösség Évkönyve. *Szabad Művészet* VI. 1952. VIII. 8. Sz. 386-388. p.

1952

Beszámoló a Művészettörténeti Állandó Bizottság munkájáról. *A Magyar Tudományos Akadémia Társadalmi-Történeti Tudományok Osztályának Közleményei* II. 1952. 2. sz. 201-208. p.

[Szépművészeti Múzeumban folyó tudományos kutatásról, a szakkatalógusok készítéséről.

Kiemelten: Aggházy Mária, Balogh Jolán, Garas Klára, Genthon István, Pataky Dénes, Pigler Andor, Radocsay Dénes, Vayer Lajos]

*A művészettörténeti tudomány módosított első öt éves terve. *Művészettörténeti Értesítő* I. 1952. 230-231. p.

*Művészettörténészek és műkritikusok országos értekezlete. *Szabad Művészet* VI. 1952. 194-195. p.

1954

Borzsák István: A Klasszika-filológiai Állandó Bizottság munkájának megvitatása. *A Magyar Tudományos Akadémia Társadalmi-Történeti Tudományok Osztályának Közleményei* IV. 1954. 1-2. sz. 149-161. p.

[A Szépművészeti Múzeumban folyó kutatásokról is. Kiemelve: Szilágyi János György, valamint Dobrovits Aladár, Castiglione László]

Beszámoló a Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Főbizottságának munkájáról. *A Magyar Tudományos Akadémia Társadalmi-Történeti Tudományok Osztályának Közleményi* IV. 1954. 3-4. sz. 161-168. p.

1955

***Fülep** Ferenc: [A magyar múzeumok rekonstrukciója]. *Museum* 1955. 88. p.
Forrás: Bedő, 1955. 347. p.

Művészeti és tudományos élet. A magyar művészettörténet-kutatás tíz esztendeje. *Művészettörténeti Értesítő* IV. 1955. 1. sz. 73-78. p.

1956

Vayer Lajos: A művészettörténet módszerének főbb kérdései. [MTA Művészettörténeti Főbizottsága vitaülése 1956. V. 31. Fülep Lajos elnökletével, vitaindító előadás]. **Balogh** Jolán, Berkovits Ilona, **Szilágyi** János György, Wilhelmb Gizella, Fülep Lajos, Bényiné Supka Magdolna, **Radocsay** Dénes, Wessetzky Vilmos, Vayer Lajos hozzászólásai. *A Magyar Tudományos Akadémia [II.] Társadalmi-Történeti Tudományok Osztályának Közleményei* VIII. 1956. 1. sz. 69-88. p.

1959

Kiss Sándor: Művészeti élet a Tanácsköztársaság idején. *Művészettörténeti Értesítő* VIII. 1959. 4. sz. 297-303 p. 5 ill.

[Múzeumi direktórium, műcsarnoki kiállítás, Pogány Kálmán szerep. Bemutat ebben az időszakban létrejött alkotást]

9445/2=00096412

1965

Vayer Lajos: Megnyitó beszéd a Művészettörténeti Dokumentációs Központnak Rabinovszky Máriusz halála 10. évfordulója alkalmából rendezett emlékülésen. 1963. május. In:

Rabinovszky Máriusz: *Két korszak határán. (Válogatott művészeti írások)*. Válogatta és jegyzetekkel ellátta: **Dávid** Katalin. Budapest: Corvina Kiadó; Kossuth Nyomda, 1965. 7-20. p.

Felelős szerkesztő: **Végh** János

Rabinovszky Máriusz önéletrajzával és bibliográfiájával

11499=00069883

1970

***Marosi** Ernő: Művészettörténet. In: *Az Eötvös Loránd Tudományegyetem története 1945-1970*. Főszerkesztő: **Sinkovics** István. Budapest. Eötvös Loránd Tudományegyetem, 1970. 578-583. p.

Vayer Lajos: Les recherches sur l'histoire de l'art en Hongrie depuis la libération. *Nouvelle Études Hongrois* 4-5. 1969-1970. 135-150. p. 1 ill.

1972

MTA Művészettörténeti Kutatócsoport Tájékoztatója I. (Kézirat gyanánt). Felelős kiadó, előszó: Aradi Nóra. Budapest: MTA Művészettörténeti Kutatócsoport, 1972. 119. p.
[„Magyarországi művészet” c. kézikönyv koncepciója: a Szépművészeti Múzeum kutatóinak részvételével. **Radocsay** Dénes „Késő gótika, reneszánsz”; **Garas** Klára „A magyar barokk művészete” munkacsoportok vezetői]

1973

Vayer Lajos: A korszak művészettörténetírásáról. – **Tímár** Árpád: A magyar műkritika főbb tendenciái a két világháború között. – **Pogány** Ö. Gábor: A Horthy-korszak hivatalos művészetpolitikájáról. ... In: „A Magyar képzőművészet a két világháború között” az MTA Művészettörténeti Bizottsága és az MTA Művészettörténeti Kutató Csoportja 1972. november 9-10-én tartott konferenciája. *Művészettörténeti Értesítő* XXII. 1973. 2. sz. 91-93. 94-97. 124-126. p.

Vayer tanulmány: 1989

1976

Fülep Lajos: A magyar művészettörténelem föladata. In: *Művészet és világnézet. Cikkek, tanulmányok 1920-1970*. Válogatta, szerkesztette, a jegyzeteket, a bibliográfiát és a névmutatót összeállította: **Tímár** Árpád. Budapest: Magvető Könyvkiadó, 1976. 407-436. 668. 688. p.; teljes kötet: 700 p. 1 t.

ISBN 963-270-249-2

Fülep Lajos arcképével

Eredeti közlés: 1951

8484/3=00098948

[Hekler, Gerevich, Genthon, Péter A.]

Ismerteti:

Bálint Sándor: A szellemtörténettől a szocialista esztétikáig. *Új Symposium*, Novi Sad XII. 1976. XI. 139. sz. 435-436. p.

Bata Imre: A Fülep-jelenség. *Élet és Irodalom* XX. 1976. VI. 19. 25. sz. 10. p.

Déva Mária: Művészet és világnézet. *Könyvvilág* XXI. 1976. VI. 6. sz. 1. p.

242/2014.OSzK.x

Illés Jenő: Könyv: Fülep Lajos tanulmányai. *Film Színház Muzsika* XX. 1976. VII. 3. 27. sz. 20. p.

243/2014.OSzK.x

K[ántor] L[ajos]: Fülep Lajos: Művészet és világnézet. *Korunk*, Kolozsvár XXXV. 1976. X. 10. sz. 793. p.

Lóska Lajos: Fülep Lajos egybegyűjtött tanulmányai. *Palócföld, társadalompolitikai, irodalmi, művészeti folyóirat*, Salgótarján XXIII. 1977. 1. sz. 28. p.

221/2014.OSzK.x

Márkus Mihály: Művészet és világnézet. *Theológiai Szemle* ÚF. XX. 1977. 1-2. sz. 57-60. p.

223/2014.OSzK.x

Mészáros Tamás: Kritika és világnézet. *Magyar Hírlap* IX. 1976. IX. 26. vasárnap 228. sz. 8. p.

244/2014.OSzK.x

Németh Lajos: Fülep Lajos: Művészet és világnézet. *Magyar Filozófiai Szemle* XXI. 1977. 3-4. sz. 443-447. p.

222/214.OSzK.x

Pomogáts Béla: Három tanulmánygyűjtemény. *Könyvtáros* XXVI. 1976. X. 10. sz. 622-623. p.

Vajda Kornél: Fülep Lajos: Művészet és világnézet. *Forrás, szépirodalom, szociográfia, művészet*, Kecskemét VIII. 1976. X. 10. sz. 88-89. p.

245/2014.OSzK.x

Varga József: Fülep Lajos: Művészet és világnézet, Cikkek, tanulmányok 1920-1970. Válogattam szerkesztette, a jegyzeteket, a bibliográfiát és a névmutatót összeállította **Tímár**. Budapest, 1976. Magvető Könyvkiadó. *Helikon* XXIII. 1977. 1. sz. 197. p.

**Emlékek márványból vagy homokkőből. Öt évszázad írásai a művészettörténet történetéből.*
Válogatta, fordította és az előszót írta: **Marosi** Ernő. Budapest: Corvina, 1976. 459 p. ill.
(Művészet és elmélet)
ISBN 963-13-1035-3

Ismerteti:

Takács József: Emlékek márványból vagy homokkőből. *Művészet* XIX. 1978. III. 3. sz. 45. p. 1 ill.

1981

***Lyka** Károly: *A táblabíró világ művészete.* Budapest: 1981.

1982

Telepy Katalin: Dr. Pasteiner Gyula művészettörténész. *Tata, Agostyán, Almásneszmély, Baj, Dunaszentmiklós, Kocs, Naszály, Szomód, Tardosbánya, Vértestolna Barátai Körének tájékoztatója*, Tata 1982. 25-33. p. ISSN 0209-6722

Elhangzott Tata baráti Köre 1981. évi közgyűlésén

[Pulszky Károly, Országos Képtár; tanítványai között említettek: Gerevich Tibor, Hoffmann Edith, Meller Simon, Felvinczi Takács Zoltán]

585/2016.OSzK.x

1983

Sz[abó], J[úlia]: Das Museum der Bildenden Künste in den ersten Jahren seines Bestehens. In: *Die ungarische Kunstgeschichte und die Wiener Schule 1846-1930.* Ausstellung. Wien, Collegium Hungaricum. 1983. IX. Redaktion und deutsche Bearbeitung: Ernő **Marosi**.

Mitarbeiter: Gisela **Cinner-Wilhelmb**, Dénes **Komárik**, László **Beke**, Ernő **Marosi**, Júlia **Szabó**, Hedvig **Szabolcsi**, György **Széphelyi Frankl**, Mária **Szobor-Bernáth**, Árpád **Tímár**, Tünde **Wehli**, sowie István **Bardoly**, Zsuzsanna **Dénes**, Teréz **Kerny**, Edith **Nagy-Geiger**.

Budapest: Institut für Kunstgeschichte der Ungarischen Akademie der Wissenschaften; Statistischer Verlag, 1983. 71-72. p. teljes kötet: 120 p. 96 ill.

Wien 31/6=109838

Wien, CIHA Kongresszus alkalmából rendezett kiállítás, a Szépművészeti Múzeum is adott kölcsön

A művészettörténettudomány helyzete. *Akadémiai Közlöny* XXVIII. 1979. 7. sz. 79-81. p. Utánközlés: 1983

A művészettörténettudomány helyzete. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia, 1983. 67 p. (Elemzések, tanulmányok; gondozza: Magyar Tudományos Akadémia Kutatásszervezési Intézet; 9.)

Előszó a sorozathoz: **Szántó** Lajos

[„A művészettörténettudomány helyzete című előterjesztést az MTA Elnöksége részére a Filozófiai és Történettudományok Osztálya felkérése alapján a Művészettörténeti Bizottság szakértők közreműködésével, 1977-1978-ban készítette.

A helyzetfelmérést a Filozófiai és Történettudományok Osztálya megvitatta, az MTA Elnöksége pedig 1979. április 24-i ülésén tárgyalta meg. Az Elnökség 20/1979. számú határozatában körvonalazta a tudományág területén szükséges további teendőket. / MTA Kutatásszervezési Intézet”]

63-67. p. ld. eredeti közlés 1979

1985

Tímár Árpád: A korszak művészetszemlélete. In: *Magyar művészet 1919-1945*. I. Szerkesztő: **Kontha** Sándor. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1985. 145-167. p.

Ismerteti:

***Sármány-Parsons**, Ilona *Österreichische Osthefte, Zeitschrift für Mittel-, Ost- und Südosteuropaforschung*, Wien; Zürich XXX. 1988. 2. Heft. 247-249. p.

MTAKvt?

1987

***Vayer** Lajos: A hazai művészettörténet a felszabadulás óta. In: *Társadalomtudományok 1945 óta*. Budapest: Corvina, 1987.

Franciául, forrás: Vayer: *Témák, formák, ideák*. 1989. 252. p.

1989

Marosi Ernő: A 20. század elejének magyar művészettörténetírása és bécsi iskola = Die ungarische Kunstgeschichtschreibung [sic!] am Anfang des 20. Jh. und die Wiener Schule der Kunstgeschichte. In: *Sub minervae nationis praesidio. Tanulmányok a nemzeti kultúra kérdésköréből Németh Lajos 60. születésnapjára = Studies on the national culture in honour of Lajos Németh on his 60th birthday*. Szerkesztették az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Művészettörténeti Tanszékének munkatársai. Budapest: Az ELTE és az ELTE

Művészettörténeti Tanszék közös kiadása, 1989. 248-254., 411-412. p.

Német nyelvű kivonattal

ISBN 963-462-4448

Felelős kiadó: **Pölöskei** Ferenc

16561=00083079

Vayer Lajos: A hazai művészettörténet-írás a két világháború között (1970). In: *Témák, formák, ideák. Válogatott tanulmányok a festészet, a szobrászat és a grafika művészetének történetéből*. Budapest: Corvina Kiadó, 1989. 226-232. 256. p. (Művészet és elmélet)

ISBN 963 13 2677 2

12320/32=64256

Eredeti közlés: 1973

1990

Marosi Ernő: Henszlmann, avagy: a művészettörténész helye a magyar társadalomban = Henszlmann, oder die Stellung des Kunsthistoriken in der ungarischen Gesellschaft. *Ars Hungarica* XVIII. 1990. 1. sz. 27-37.p.

Német nyelvű kivonattal

1993

Zádor Anna: Egy művészettörténész indulása. Emlékezések I. *Új Művészet* IV. 1993. XI. 11. sz. 72-75. p. 2 ill.

Zádor Anna: Művészettörténeti áramlatok. Emlékezések II. *Új Művészet* IV. 1993. XII. 12. sz. 73-74. p. 1 ill.

1995

Urbach Zsuzsa – **Lővei** Pál: Társulati élet. A Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat Művészettörténeti Szakosztályának tevékenysége (1991. január – 1995. június).

Művészettörténeti Értesítő XLV. 1995. 3-4. sz. 313-317. p.

[A Társulat tevékenységében szerepet játszottak a Szépművészeti Múzeum munkatársai, Hekler Antal, Radocsay Dénes, Vayer Lajos, Urbach Zsuzsa; a rendezvények naptárával]

1996

Helyzetjelentés a magyar régészet- és művészettörténet-tudomány helyzetéről (1995). *Henszlmann-Lapok, a Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat közlönye* 1996. 5. sz. 1-18. p.

„Alábbiakban közöljük a Magyar Tudományos Akadémia tevékenységéről valamint a magyar tudomány általános helyzetéről az Országgyűlésnek benyújtandó jelentés előkészítő munkálatai során született régészeti és művészettörténeti értékelő tanulmányokat.”

Tartalma:

Jankovich B. Dénes: A magyar régészet helyzete. 1995. X. 9. 1-13. p. 6 ábrával [Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Bizottsága elemzése, felhasználva a Régészeti Bizottság elnökének és tagjainak korábbi beszámolóit, a Művelődési, Közoktatási Minisztérium Közgyűjteményi Osztálya (Holport Ágnes), a Múzeumi Restaurátor és Módszertani Központ (T. Bíró Katalin), Szépművészeti Múzeum Antik gyűjtemény (Csornai Boldizsár) adataival]

Galavics Géza: A magyar művészettörténet-tudomány helyzetéről készült áttekintés elé. 14. p.

Marosi Ernő: A magyar művészettörténet-tudomány helyzete. *Henszlmann-Lapok* 1996. 5. sz. 14-18. p.

[[A MTA Művészettörténeti Bizottság elemzésének, 1995. IX-X. összefoglalása. Kiemelve a Szépművészeti Múzeum szerepét a hazai művészettörténet-kutatásban]

Tímár Árpád: A művészettörténeti könyvkiadás helyzete. 18-19. p.

Lővei Pál: A műemlékvédelem és a tudományos kutatás kapcsolata. (Helyzetkép, 1995). 19-22. p.

Passuth Krisztina: A 20. Százai magyar művészet és művészettörténet-tudomány nemzetközi elismertsége: kapcsolatrendszerei. 22-23. p.

Beke László: A kiállítás mint műfaj és tudományos publikáció. 23-24. p.

Passuth Krisztina: Az ELTE BTK Művészettörténeti Tanszékének külkapcsolatai. 24-25. p.

Kovács Péter: Az 1991-94-es OTKA-pályázatok tanulságai. 25. p.

Mravik László: Művészettörténeti adatbázis létrehozása számítógépek segítségével – Az elhurcolt műkincsek dokumentációja. 25-26. p.

Sajó Tamás: Helyzetkép a hazai művészettörténet-tudomány számítógépesítéséről. 27-28. p.

Sisa József: A művészettörténeti kutatás új szervezeti formája: az alapítvány. 28. p.

Schulz Katalin: „A művészettörténész számára a ’szép’ a tiltott szavak közé tartozik...”

Marosi Ernő művészettörténésszel beszélget Schulz Katalin. *Élet és Irodalom* XL. 1996. III. 8. 10. sz. 8-9. p.

570/2011.OSzK.x

1999

**A Közgyűjtemények és a Tudomány. Nemzetközi konferencia a tudomány és a múzeumok kapcsolatáról Budapest 1999. VII. 1-2. = Public collections and science. International conference on issues of science related to museums 1-2 July 1999. Budapest, Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Múzeum – Országos Széchényi Könyvtár.* CD-ROM.

Szerkesztette. T. **Bíró Katalin.** Arculatterv, szoftveres munka: **Teles Gábor.** Budapest: Magyar Nemzeti Múzeum; VTCD, 2002. (Documentation et communications.)

ISBN 963 9046 75 2

CD-ROM 105=165625

Marosi Ernő: Utószó. Programok a magyar művészettörténet-írás számára. – A magyar művészettörténet történetének kronológiai vázlatja. Művek és intézmények. In: *A magyar művészettörténet-írás programjai. Válogatás két évszázad írásaiból.* Szerkesztette, a

bevezetést és az utószót írta, valamint a kronológiai vázlatot összeállította: **Marosi** Ernő. Budapest: MTA Művészettörténeti Kutató Intézet; Corvina, 1999. 322-386. p. Teljes kötet: 386. p. (Egyetemi könyvtár, ISSN 1219-6177; A művészettörténetírás alapjai, ISSN 1419-0966 / szerkeszti **Marosi** Ernő)

A szövegeket gondozta és kommentálta: **Falus** János, **Galavics** Géza, **Marosi** Ernő, **Pataki** Gábor, **Tímár** Árpád **Laczkó** Ibolya és **Bardoly** István közreműködésével

Felelős szerkesztő: **Turai** Hedvig

ISBN 963-13-4459-2

19234/7.a=00153541

Ismerteti:

-só-: Művészettörténet. A magyar művészettörténetírás programjai. Válogatás két évszázad írásaiból. Szerkesztő: Marosi Ernő. Egyetemi Könyvtár sorozat. Corvina Könyvkiadó. *Könyvhét* III. 1999. VIII. 12. 15. sz. 17. p.

239/2014.OSzK.x

***Gosztonyi** Ferenc: A „helyes” művészettörténeti álláspont kérdése Pasteiner Gyula írásaiban. *Ars Hungarica* XXVII. 1999. 309-351. p.

2000

Marosi Ernő: Az árpád-kori művészet és a Művészettörténeti Kutató Intézet. *Ars Hungarica* XXVIII. 2000. 1. sz. 5-17. p.

Urbach Zsuzsa – **Lóvei** Pál: Társulati élet. A Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat Művészettörténeti Szakosztályának tevékenysége (1995. szeptember – 2000. április). + A Társulat díjazottainak méltatása, 1995-1999. *Művészettörténeti Értesítő* XLIX. 2000. 3-4. sz. 319-335. p.

[A Társulat tevékenységében szerepet játszottak a Szépművészeti Múzeum munkatársai, Urbach Zsuzsa; a rendezvények naptárával]

*„Emberek, és nem frakkok”.

Markója Csilla – **Bardoly** István

Enigma

Ismerteti:

Opus mirabile-díjak, 2006-2007. *Művészettörténeti Értesítő* LVII. 2008. 2. sz. 430-431. p.

2001

***Gosztonyi** Ferenc: Pasteiner Gyula irodalmi munkássága. *Ars Hungarica* XXIX. 2001. 155-186. p.

Művészet a városban. A kötetet szerkesztette: **Szívós** Erika. *BudaPesti Negyed* IX. 2001. nyár – ősz 2-3. (32-33.) sz. 323 p. ill.

ISSN 1217-5846

<http://epa.oszk.hu/00000/00003/00025/>

2002

Marosi Ernő: Számvetés. A két évszázados intézmények szerepe a tudományos életben = Two-century-old institutions in the world of science. *Magyar Múzeumok* VIII. 2002. tél 4. sz. 26-27. p.

Elhangzott 2002. november 25-én a Magyar Nemzeti Múzeum jubileumi ünnepségén Angol nyelvű kivonattal

[Pulszky Ferenc szerepe]

***Gosztonyi** Ferenc: Pasteiner Gyula pályaképe. In: Emberek, és nem frakkok. Szerkeszti: **Markója** Csilla, **Bardoly** István. *Enigma* 2002. 111-130. p. ill.
Részlet újraközlés: 2015

Gosztonyi Ferenc: „Van tanszékem az egyetemen...” Jegyzetek a mintarajztanodai és főiskolai művészettörténet-oktatás történetéhez (1875-1917). In: *A Mintarajztanodától a Képzőművészeti Főiskoláig. Az Orsz. Magy. Kir. Mintarajztanoda és Rajztanárképezde, a későbbi Mintarajziskola és Rajztanárképző, majd Képzőművészeti Főiskola rajztanárjelöltjeinek, rajztanárjelöltnőinek és művésznövendékeinek az iskola tantervét illusztráló munkái, valamint az iskola könyvtárában található kézikönyvek, mintakönyvek, mintalapok, metszetek, fotók, reprodukciók és szemléltető eszközök bemutatója az 1871 és 1908-1921 közötti időszakból.* Szerkesztette: **Blaskóné Majkó** Katalin és **Szőke** Annamária. Budapest: Magyar Képzőművészeti Egyetem; Vác: Nalors Kft., 2002. 299-317. p.
Teljes kötet: 332 p. ill.
Felelős szerkesztő: **Borus** Judit
ISBN 963-7165-193

2006

Bardoly István: Gerevich Tibor és a műemlékvédelmi törvény. Adalékok a magyar műemlékvédelem történetéhez. 1. Kovács Éva (1932-1998) emlékének. *Magyar Műemlékvédelem* XIII. 2006. 7-72. p. 3 ill.

[Több helyen említés Genthon István műemlékvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről, és hivatkozások. A függelékben törvénytervezeteket is közöl]

ISSN 0580-4736

Fi 1170=00198113

Ismerteti:

Ágostházi László *Műemlékvédelem* L. 2006. 3. sz. 165-166. p.

folytatása:

Bardoly István: „Az indítványozó és jégtörő”. Arányi Lajos (1812-1887) és a Vajdahunyadi vár restaurálásának egy korszaka. Adalékok a magyar műemlékvédelem történetéhez. 2. = „The proponent and ice breaker”. Lajos Arányi (1812-1887) and a period of restoration of the Castle of Vajdahunyad. Contributions to the history of the hungarian monument protection. 2. *Magyar Műemlékvédelem* XV. 2011. 6-103. p. 1,27 ill.

Angol nyelvű kivonattal

ISSN 0580-4736

Fi 1170=00211855

2007

Lőrincz Zoltán: Kapossy és korának művészettörténet-ítása. *Vasi Szemle*, Szombathely LXI. 207. 2. sz. 213-217. p.

[Kapossy János. Hivatkozik Hekler Antal tanszékére, tanítványaira, köztük a Szépművészeti Múzeum számos kutatójára: Aggházy Mária, Balogh Jolán, Pigler Andor, Pogány Ö. Gábor.]

2009

Sinkó Katalin: Néhány akta 1952-1953-ból. Az MTA és a múzeumok. In: „*A feledés árja alól új földeket hódítok vissza*”. *Írások Timár Árpád tiszteletére.* Szerkesztették: **Bardoly** István, **Jurecskó** László, **Sümegei** György. Budapest: MTA Művészettörténeti Kutatóintézet; MissionArt Galéria, 2009. 259-277. p.

ISBN 978 963 7381 85 9

24194=200143

Szívós Erika: *A magyar képzőművészet társadalomtörténete 1867-1918.* Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó; Kánai Nyomda, 2009. 271 p. (Habsburg történeti monográfiák, 7. ISSN 1789-7017)
ISBN 978 963 9609 99 0

2012

***Gosztonyi Ferenc:** A Pasteiner tanítványok. *Ars Hungarica* XXXVIII. 2012. 11-17. p.

2013

Granasztóiné Győrffy Katalin: Szellemi örökségünk, a magyar műemlékvédelem. *Magyar Szemle* XXII. 2013. IV. 3-4. sz. 80-92. p.

Marosi Ernő: Művelés, írás, tudomány. A művészettörténet-tudomány helyzete, 1996-2011. *BUKSZ*, Budapesti Könyvszemle XXV. 2013. ősz 3. sz. 233-244. p. 1 ill.
[A Szépművészeti Múzeumban folyó muzeumi/kiállításrendezési és kutatói munkát is röviden említi]

2014

Az egyetem halottai. Magyar művészettörténészek a vészkorszakban. Az ELTE Művészettörténeti Intézete, a Péter András Alapítvány és az Magyar Tudományos Akadémia BTK Művészettörténeti Intézet Tudománytörténeti Kutatócsoportjának közös konferenciája a Holokauszt 70. évfordulója alkalmából.

Budapest, ELTE, BTK Művészettörténeti Intézet. 2014. XI. 11.

Vészkorszak. Hívószó – magyar művészettörténészek a vészkorszakban. Szerkesztette:

Markója Csilla és **Bardoly István.** *Enigma* XXI. 2014. 80. sz. 119 p. ill.

„Bevésett nevek” Konferencia és emlékműavatás, a Királyi Magyar Tudományegyetem egykori, a Holokauszt során és a második világháborúban elpusztult oktatóinak és hallgatóinak emlékére. Az emlékművet mindazon elődeinek emlékének állították, akik életüket veszítették a zsidótörvények következtében munkaszolgálatosként, koncentrációs táborokban, üldöztetésben, vagy katonaként és polgári áldozatként.

Konferencia: Budapest, ELTE, BTK Művészettörténeti Intézet. 2014. XI. 12-13.

Emlékműavatás: Budapest, ELTE – Trefort-kert. 2014. XI. 14.

Ismerteti:

Csendes-Erdei Emese: Felelősségvállalás a borzalmakért – konferencia az ELTE új emlékművéről. *Magyar Narancs* 2014. XI. 15.

<http://magyarnarancs.hu/belpol/felelossegvallalas-a-borzalmakert-konferencia-az-elte-uj-emlekmuv>

A konferencia előadásai

Tartalma:

Rényi András. Bevezető. A „Magyar művészettörténészek, magyar művészettörténet a végkorszakban” című konferencia elé. 5-6. p.

Marosi Ernő: A magyar művészettörténet-írás tévútjai. 7-17. p.

Markója Csilla: A Turul szárnyai alatt. Hekler Antal és Zádor Anna kapcsolatáról. 18-31. p. 12 ill.

Gosztonyi Ferenc: A művészettörténet bécsi iskolájának százhatvannegyedik diplomása. Bodonyi József (1908-1942). 32-43. p. 4 ill.

Bodonyi József két elfeledett írása. [Közreadja **Tímár Árpád** és **Gosztonyi Ferenc**.

Jegyzetek: **Bardoly István**]. El Greco (Domenico Theotocopuli) 1928. – Julius Schlosser és a művészettörténet bécsi iskolája (1939). [**Hessky Orsolya** fordítása] 44-47. p.

Tímár Árpád: Elek Artúr bátorsága. 48-55. p. 1 ill.: arcképével

Tóth Károly: „Az emberi méltóságom nem engedem elrabolni”. **Elek** Artúr utolsó levelei. 56-66. p. 2 ill.

[A következő szövegeket közli]:

Elek Artúr levele Farkass Jenőné Dabis Rózsának / 1944. április 17. (részlet). 60-61. p.

Farkass Jenő: Elek Artúr. Felolvasásként elhangzott a Magyar Rádióban, 1945. június 27-én. 61-66. p.

Fülep Lajos: Elek Artúr. Előadásvázlat, 1947. [MTAK Kézirattár, Ms 4555/30. Fülep Lajos hagyatéka] Közreadja: **Tímár** Árpád. 67-69. p. 1 ill.

Körber Ágnes: Lányi Jenő, a Donatello-kutató. 70-80. p. 2 ill.

Prokopp Mária: Péter András (1903-1944). A művészettörténész példaképe. 81-91. p. 5 ill.

Tóth Károly: Művészettörténet, holokauszt, felejtés. Péter András és a Franklin Társulat elvesz(t)ett utolsó évtizede. 92-99. p. 3 ill.

Tátrai Vilmos: Gombosi György jelenléte kora és korunk szakirodalmában 100-113. p. 12 ill.

Marno János: Egy nehéz kő éjszakája – Emlékkoncert – Pókhasúak – Lakoma /hommage à Platon – A zene haláltusája – A bosszú álom. [versek]. 114-119. p. 3 ill.

***Gosztonyi** Ferenc: A „Pasteiner-tanszék” vége. Az 1917-18-as tanszéki pályázat története és iratai. *Művészettörténeti Értesítő* LXIII. 2014. 67-93. p.

Horváth György: Fejezetek a Képzőművészeti Alap történetéből: a Tavaszi tárlat és a három „T” a dokumentumok tükrében. I. Remény, reformkísérlet, avagy mi baj volt a Tavaszi tárlattal? *Művészettörténeti Értesítő* LXIV. 2015. 4. sz. 327-386. p.

Angol nyelvű kivonattal

[Államis vásárlások zsűrijében: Dobrovits Aladár, Genthon István is. MNG, Pogány Ö. Gábor]

2015

Gosztonyi Ferenc: Pasteiner Gyula (1846-1924), az egyetemi tanár (részletek). Pasteiner Gyula pályaképe. In: Képzőművészetek Tata városában XVIII-XX. század. 2. Főszerkesztő: **Virág** Jenő, szakszerkesztő: **Wehner** Tibor. *Art Limes*, Tatabánya XII. 2015. 4/2. (50.) sz. 209-211. p. 2 ill.

Fi 2334=10252069

2016

Nagy Gergely: Foltokban – régiek és új belépők. Művészeti kutatóműhelyek

Magyarországon. *Műértő* XIX. 2016. II. 2. sz. 1. 7. p. 3 ill.

[Felsoroltak között az Artpool a Szépművészeti Múzeumhoz került]

III. Tankönyv

2007

Kőfalvi Tamás – **Mészáros** Márta – **Ónodi** Márta: *Közgyűjteményi ismeretek*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2007. 258,2 p. (Tanári tudástár)

ISBN 978-963-19-6008-2

Felsőoktatási tankönyv. R.sz.: 41284

Szépművészeti Múzeum: 129. 135. 138. 139. 140. 152. 165. 168. 174. 182. 183. p.